ئەمىريالىسم و مەزھەب

وه رگیراو له سایتی (پیک ایران)

نووسه ر: صفار ساعد

وه رگیر: عوسمان راحمانی

"دنیا به ره و پیش ده چنی چوونکه بریک دژایه تی ده که ن." _ له ووته کانی "گوته" شاعیّر و فه یله سوفی ئالمانی.

ئه گهر میروو ویستبای ته نیا به داخوازیه تاکه کان به بنی ییوه ندی ئینسانه کان ییکه وه، به بی ییوه ندی ئینسانه کان له گه ل ئابووری، سیاسه ت و کولتوور پیک بی، ئیستاکه نه به شه ریک له ئارادا بوو و نه کۆمه لگای به شهری. بخ که سنک که مندوو ده ناسنی سه رگه ردانی مانای نبه، که سینک که به شیک له میروو ده زانی، گومان و دوود لی به سه ردا حاکمه. که سیک که به هیچ جۆرنىک لەگەل منيژوو ئاشنا نيه، به بنى ئەملاو ئەولا دەبنىتە ئامرازى دەست. ئەم كەسانە لە ميزوو هيچ نازانن. له م باره يه وه ده توانين ئاماژه به لاينگراني ياشايه تي (سه لته نه ت خوازه كان) له ئيران بكه بن له لايه ك ده يانه ويت ميروو به شيوه ي شهرحي حال و حاكميه تي گه وره كاني خويان له قه له م بده ن که به رای من میدوو نیه و له لایه کی تر یه نا بو جورک میدووی Pseudo ده ستكرد ده به ن. سه لته نه تخوازاني ئيراني راست وه ك مه زهه بيه كانمان له ووتار و كرداريان دا، ده يانه وي به شيوه يه ک که خويان ييانخوشه، ييناسه ي بکهن. ئه وان به هوي روانگه ي موتله ق گه رایانه ی خویان ناتووانن له م دیالکتیکه تیبگه ن که خودی میژوو خاوه نی ئوتودینامیسمیکه (یانی خاوه نی هیزی جوولینه ری خویه تی) که ئیستا ده بینی، رابوردو ده بینی، ئه مرو به به رهه می دوینی ده زاني، سبه يني به حاسلٌي داهاتوو ده بيني. به م شيوه يه نه بووني حافزه و زانياري ميژوويي له تايبه تمه نديه كاني ئهم تاقمه يه. نابي له دژي سه لته نه تخوازه كان و مه زهه بيه كان ده ست بده ينه خه باتیکی کوپرانه. لانیکه م له بابه ت مه زهه به وه، خه باتی کوپرانه ده بیته هوی نه وه که راستیه کان روواله تی مید ووی ده ستکرد پهیدا بکا. له م بوواره دا ده بنی کاری روشنگه ری و هوشیار کردنه وه ی دریژماوه بکریته پیشه. ده وری ئه فیون، بیهوش کردن و ته سکینه. ئه گه ر مه سه له و گیروگرفتی جۆراوجۆر له كۆمه لگادا نه بنى كه ئه فيون بخوازى، خودى ئه فيون پيويستى بوونى له ده ست ده دا.

ئه گهر بمانه وی مه زهه ب به شیّوه ی جادوویّه ک له کومه لْگادا سه ر هه لْ نه دا، ئه گهر بمانه وی مه زهه ب تیّکه لّاوی سیاسه ت نه بیّ، کاری ئاگایی دان و روونکردنه وه ی دریّن ماوه پیّویسته. بو ئه م مه به سته من له تاریّق عه لی یارمه تیم وه رگرت و لیّره دا چه ند به شیّک له و نامه یّه که ئه و بوّ لاویّکی موسولمانی نووسیوه و له کتیبی «کرده وه ی بنیادگه رایی، شه ری سه لیبی، جیهاد و مودیّرنیته» گونجاندوویه تی، باس ده که م.

«نامه یه ک بو لاویکی موسولمان»

له بیرته پاش خوپیشاندانیکی دژ به شهر له نوامبری ۲۰۰۱ (پیّم وایّه له Glasgow بوو) ایّم نزیک که وتی و پرسیت که ئایّا من پیاویّکی مهزهه بیم؟. ناتووانم شلهژائیک که سهرتاپای وجوودی داگرتبووی له بیر بکهم، کاتیّک که ووتم نه! له بیرم ناچی که تو و براده ره کهت به منتان ووت دایک و باوکیان داوایّان ایّتان کردووه که له من دووری بگرن. ناتووانم له بیری بکهم که چلون ئیّوه به پرسیاراتی هیّستریکی خوّتان ده تانه ویست نه شته ر له دلّم بده ن. ته واوی ئهم ماجه رایّانه هانی دام که کتیبی «کرده وه ی بنیادگه رایی، شهری سه لیبی، جیهاد و مودیّرنیته» بنووسم. پیشنیارتان پیده که م ئه م کتیبی «کرده وه ی بنیادگه رایی، شه ری سه لیبی، جیهاد و مودیّرنیته» بنووسم. پیشنیارتان پیده که م ئه م کتیبه بخویّننه وه. دلّنیام که که سائیکی تر، له ئوروپا و ئامریکای باکوور کومه لیّک پرسیاری وه ک ئیّوه یان هه یه. پرسیاره کانی ئیوه له بابه ت میّروو ده کری ولّامی پی بدریّته وه. هیوادارم که جیگای یه سه ند بیّ.

چه وسیّنه ران له به رگی عه داله تخوازی دا که لک له مه زهه ب وه ر ده گرن بر قازانجی خوّپه ره ستانه ی خوّیان! من نامه وی الایّانی دیّموکراتیک بده م به دژی مه زهه بی بوونی خوّم که ته نیا به به رچاوی گشتیه وه به یّان بکری ده زانم که بریّک له مه زهه بیه کان ایّره و له ویّی دنیا الایّانگریان له هه ژاران کردووه، به لمّام له دریّژه ی ئه م کاره یّان دا له گه ل ناوه روّکه مه زهه بیه کان دا که و توونه ته دژایّه تی و ناکوّکی. که نیسه ی کاتوّلیک ئه و قه شه و که شیشانه ی خستوّته ژیر گوشار که به قازانجی کریّکاران و جووتیاران که له دژی زولّم و سته م خه باتیان کردووه. ئایّه تواللهٔکانی ئیّران له دژی که سائیک ده ستیان داوه ته جینایّه ت که بو پیشره فت و رادیکالیسمی کوّمه لایّه تی راپه ریون و بو بر مه لاکان دیندار و بی دین فه رقی نیه. به راستی ئه گه ر مه زهه بیّک که نیّوه ناوی ده به ن توانیبای ده رمانی ده رده کان بیّت، من له یه که م که سائیک ده بووم که ده هاتمه ریزیه وه. ده زانم که زربه یی ده نوسامه این خوش ده وی و رووداوی ۱۱ی سپتامبری ۲۰۰۱ ته ئید ده که ن ده زانم که له ئارژانتین خویندکاریّک له به ر ئه وه یکه ماموستاکه ی ره خنه ی له ئوسامه گرتبوو، ژووری ده رسی به جی هیّشت. ده زانم که لاویّک له رووسیه نیّمایلی پیروّزبایی ناردبوو بو گرتبوو، ژووری ده رسی به جی هیّشت. ده زانم که لاویّک له رووسیه نیّمایلی پیروّزبایی ناردبوو بو براده رانی که دایک و باوکیان له نیویورک ده ژیان و نووسیبووی "مه منوون"، کاریّکی گه وره بوو".

ده زانم که له پیشبرکیی فوتبال له یونان یاری چیه کان ۲ ده قیقهه بیده نگی بو یادی ۱۱ ی سیتامبر که له لایان ده وله ته وه راگه یه ندرابوو کردیان به دروشمی دژی ئامریکایی. سه ره رای ته واوی ئامانه، کارنیک که ۱۱ی سپتامبر رووی دا، پاساو هه لگر نیه. ئهم هه سته نیشانهی به هیز بوون نیه، به لکوو لاوازیه کی ترسناک به نیان ده کا. خه لکی هنیند و چین له ته واوی وولاتانی دیکه ی موسولمان زیاتر زه جریان کیشاوه، زه جریک که هوکاره سه ره کیه که ی ئامریکا بوو. ئه و وولّاتانه ۱۵ سال بی يسانه وه بومباران كران. ميليونان ئينسان گيانيان له ده ست دا. ئايا قه ت بيريان له بومب دانان و ته قینه وه کرده وه؟ ئایا کوبایی یه کان، خه لکی شیلی، برازیل و میلله تانی دیکه که م سته میان له ده ست ئامريكا بينيوه؟ خه لكى شيلى، برازيل، وينزويلا، وولااتانى تر له وولااتى خويان دا له درى ده وله تانی ده ستکرد و به کرینگیراوی ئامریکا شهریان کرد و سه رکه وتن. له وانیه ئیستا کومه لاانی خه لْک وابیر بکه نه وه که تووانا و ده سه لااتیان نیه که به ره ورووی ئامریکا ببنه وه و ئاوالیه که له یشت ئه م جوره هه لویسته نابه جی یانه وه تووشی سه رسورمان و نائومیدی ده بن. ئینسان ده بی له خوی بیرسنی که ده په وی چ شتیک وه ده ست بهپننی، ئاکامی کاریگه ریه که ی چی ده بنی و چ که سیّک به هره ی لنی ده با؟ به رای من ئوسامه و گروپه که ی له باری سیاسیه وه به بنبه ست گەيشتوون. دە ولەتى ئامريكا كەلكى لە ١١ى سپتامبر وەرگرت بۆ شەر، ھەرچەندە دلنيام كە لە دریژماوه دا ناتووانی برینه کومه لایه تیه کانی خوی ده رمان بکا. ئه م کارانه ی که ئامریکا ده یکا له درنیژماوه دا ژیرنووسیکی میرژووه و هیچی تر. ده بنی دان به و راستیه دا بنیین که ئه گر مه لا موحه ممه ده کان و ئوسامه کان به سه ر دنیا دا سه رکه ون، ئه وکات له گه ل جیهانیکی تاریک و تال دا به ره ورووین. ئانیا ئیوه ده تانه وی دایکتان یان ژنیک که خوشتان ده وی، له ژیانی کومه لایه تی دوور بنی و یان هه رکاتیکیش که ینی ده نیته ناو کومه ل له ده وری کفن یوشیک دا وه ک جه نازه په ک ده رکه وي؟.

من له دژی شه ری ئه فغانستان بووم. ناتووانم ئه وه قبوول بکه م که زلهیزه کان بیانه وی له مه سه له ناوخوییه کانی میلله تانی لاواز دا ده خاله ت بکه ن و ده وله ت دیاری بکه ن. به لّام من بو ئه ندامانی تاله بان که ریشیان له بنه وه تاشیووه و چوونه ته وه ماله کانیان دلوپیک فرمیسک ناریژم. به لّام ئه مه به و مانایه نیه که له گه ل ئینسانه به دیلگیراوه کان دا وه ک حه یوان ره فتار بکری و ریکه و تنامه ی ژنیق بو مافی مروّق پیشیل بکری. ده زانم ئه مپراتوریه کانی ئه مروّش له راستی دا بو مافی مروّق هیچ نرخیک دانائین.

ده لیلیک که نامریکا ناوا وه حشیانه له گه ڵ دیله کانی شه ری نامه شروعی ئه فغانستان ره فتار ده کا و ته نانه ت خاکی کووبا داگیر ده کا تا دیله کان له وی زه جرکوژ بکا، ئه وه یّه که خوّی به یه که م هیّز نیشان بدا و بلیّ که سزای یاری کردن به کلکی شیّر ناوایّه. ئه م وه حشیگه ری یانه له

میّژووی ئامریکا دا نوی نیه. له بیرمه که له سه رده می شه ری سارد دا، پیاوانی CIA خه لُک و زیندانیانی سیاسی یان له ئامریکای لاتین شکه نجه ده کرد و ده ستریّژی و ته جاوه زیان پی ده کردن. کتیبی «کومپانی له ده روونه وه» له نووسینی Philip Agee بخویّننه وه. له ماوه ی شه ری ویّتنام دا ئامریکاییه کان ریّکه وتننامه ی ژنیّقیان به ته واوی پیّشیّل کرد.

ئامریکاییه کان شکه نجه نیان کرد، ته جاوه زیان به ژنان و کچان کرد، زیندانیه کانیان له کوپته ره وه فری دانیه خواره وه و یان له ده ریا نوقمیان کردن. نابی له بیرمان بچی که ته واوی ئه م جینانیه تانه نیان به ناوی ئازادیه وه ئه نجام دا. هیشتا له روزاوا که سائیک هه ن که باوه ریان به م ریاکاریانه ی به ناو «ده خاله تی به شه ردوستانه» کردووه.

پرسیاریّک که له گوشه و که ناری دنیاوه له من ده کری ئه وه یّه که ئایّا موسولّمانه کان خولّقیّنه ری ۱۱ی سپتامبر بوون؟ من هه میشه وولّامم داوه ته وه، به لّیّ. کاتیّک که من پرسیار له وان ده که م ئه ی چ که سانیّک ۱۱ی سپتامبریان خولّقاند، ده لّین ئیسرایل. ده پرسم بو ئیسرایل؟ ده لّین بو ئه وه یکه ده یانه وی بی حورمه تمان بکه ن و پاشان ئامریکاییه کان هیرش بکه نه سه رمان.

به راستی له م جوّره وولّامانه دلّگران ده بم. بوّچی ئاسمانی بیری ئیمه ئاوا لیّله؟ جیهانی عهره ب تینووی گورانکاریه. هه ر هه موو هه ست به خنکان ده که ن. له خوّیان ده پرسن بوّچی هیّزی هه ناسه دانیان نیه؟ بو هه موو شتیک وه ستاوه؟ هه موو شتیک له جیدا لیّ ده دا. ئابووری، سیاسه ت، رووناکبیران، و ته نانه ت مه زهه به کانمان. فه له ستین زه جری روّژانه ده چیّژیّ. بوّچی هه مووان ژان و ئازاری روّژانه به شیانه؟ روّژاوا هیچ کاریّک ئه نجام نادا. ده ولّه ته کان مردوون، سیاسه تمه داران ریاکار و فاسدن، که س گوی به جه ماوه ری خه لّک نادا.

ئه م روّژانه کی شتیکمان پیشکه ش ده کا؟ وولّاته یه کگرتوه کانی ئامریکا؟ باوه ر بکه ن ئه م ده ولّه ته دیموکراسی ناوی، ته نانه ت بو ولّاتیکی بچووکی وه ک قه ته ر. به ده لیلیکی بچووک، ئه گه ر ئیمه ده ولّه تیکی هه لبژیردراومان هه بیّ، به دوور نیه که داوابکه ین ئامریکاییه کان پیگه سه ربازیه کانیان له قه ته ر هه لپیّچن و بروّن. ئامریکاییه کان ته نانه ت له ته له ویزیونی ئه لجه زیره ش بیزارن. بوّ، به هوّی ئه وه یکه ئه م ته له ویزیونه چه ند دیمه نیکی له شه ری ئه فغانستان بلّاو کرده وه که له هیچ کانالیّکی ته له ویزیونی ئامریکا دا ئیجازه ی بلّاو کردنه وه ی نه بوو. ئه وان خیرا گوشاریان خسته سه ر ته له ویزیونی ئه لجه زیره که ئه م دیمه نه نادوستانه یّه بلّاو نه کاته وه.

دیموکراسی روژاوا بو خه لکی تر یانی قبوول کردنی شتیک که روژاواییه کان په سه ندیانه. ئایا دیموکراسی ئه مه یه؟ ئه گه رئیمه ده وله تانی دیموکراتمان هه بی، روژاوا گرفتمان بو پیک ناهینی؟ ئایا ئه گه رئیمه ده وله تی هه لبژارده مان هه بی، ده وله تی فه رانسه ده ست له پشتیوانی له ئه رته شی ئه لجه زیره و مه راکش هه لده گریت؟ ئایا ئامریکا و ئینگلستان و ئه وانیتر ده ست له پشتیوانی

کردنی ده و له تانی سته مگه ر و دیکتاتور هه لده گرن؟ ئایا ده و له تانی روزاوا به راستی ریز له ده نگ و رای هه لبزاردنی خه لک ده گرن؟ جیهانی عه ره ب هاوار ده کا و روزاوا ده زاننی که چی ده وی، به لمام ئایا روزاوا گویی بیستنی هه یه نامریکا پیی که و تبیته هه ر کومه لگایه ک و ده خاله تی کردبنی، ئه و کومه لگایه بر ساله های سال به ره و دووا گه راوه ته وه.

من ئهم ووته یه ی براده ره عه ره به که مم پی راسته که ده یگوت له شه ری ئه فغانستان، هه لویستی روزاوا سه باره ت به ئیران خیر خوازانه بوو، له به رئه وه یکه ئه وان له م شه ره دا پیویستیان به یارمه تی ئیران بوو. به لام پاش ئه وه یکه مه شکه که یان له ئاو ده رهینا، له ناکاو جیهانی ئه مپریالیستی، ئیرانیان به به شیک له «میحوه ری ئاژاوه گیری و شه راره ت» ناودیر کرد. به لام ده بی ئه وه ش بزانین که هیرش کردنه سه رئیران مه رگ خولقینه ره. له ئیران نه سلیک په یدا بووه که نه حکوومه تی ئاید توالله یان ده وی و نه ئامریکا. خه لک ئه م حکوومه ته ئیسلامیه یان ناوی. ریم بده ن داستانیکتان بی بگیرمه وه:

چه ند ساڵ له وه پێش له لوسانجلێس لاوێکی فیلمسازی ئێرانیم بینی به ناوی موسلێم موسه وی. موسلێم تووانیبووی به فیلمێکی واقعی و موسته نه د له ئێران هه ڵێت. ناوبراو ماوه ی ۳ ساڵ له گه ڵ ۳ کرێکاری جنسی که متمانه ێانی وه ده ست هێنابوو، وتووێژ بکا. ئه و ۳ که سه زوّر بێ په رده و راشکاوانه قسه ده که ن. له گه ڵ ووتنی چه ند شتێک باسی ئه وه ده که ن که چلون مه راسمه مه زهه بیه کان باشترین شوێنن بو په یدا کردنی مشته ری. لێره دا کورته ێه ک له وتووێژی دوو که س له وانه تان بو داده نێم:

"ئه مروّ هه رکه سیّک ناچاره خوّی بفروشیّ، ژنیکی وه ک من ده بیّ به رانبه ربه وه رگرتنی ۱۰ هه زار تمه ن هه موو پیاویّک ته حه مول بکا. هیچکه سیّک مافمان پیّ ره وا نابینیّت. ئینسانه لاوه کان پیّویستیانه له گه ل جووتی خوّیان پیّکه وه بخه ون، ته نانه ت ئه گه ر بو ۱۰ ده قه ش بیّ . . . به زوّری مه سه له ی نیازه . . . ئه م کاره ئارامشیان پیّ ده دا. ده ولّه ت مافی قسه کردن له گه ل به زوّری مه سه له ی نیازه . . . ئه م کاره ئارامشیان پیّ ده دا. ده ولّه ت مافی قسه کردن له گه ل جنسی مخالف نادا به لاوان. له پارکه کان و سینه ماکان و شه قامه کان ته نانه ت ناتووانی له گه ل پاله ه سته که ت قسه بکه ی له بازار ئه گه ر قسه له گه ل پیاویّک بکه ی پولیسی ئیسلامی ده تخاته ژیر لیپرسینه وه ی دریّن ماوه ، ده پرسن ئه م کوره کیّ یه ؟ چ نسبه تیّکتان پیّکه وه ههیّه ؟ به لگه تان ههیّه ؟ . . . هیچ که سیّک له وولّاتی ئیمه دا خوشحال نیه . هیچ که سیّک ئه منیه تی نیمه من بو کار په یدا کردن سه ردانی کومپانی یه کم کرد . به رپرسی کومپانیه که پیاویّکی ریشن بوو . سه یریّکی کار په یدا کردن سه ردانی کامپیوتریم لیّ بگرن تاکو بزانن من شتیّک ده زانم یان نا ؟ ئه و منیش ووتم ئاخر ئیمتحانیّکی کامپیوتریم لیّ بگرن تاکو بزانن من شتیّک ده زانم یان نا ؟ ئه و ووتی دانه و بالّات دانده مه زریّنم ده مزانی ئه گه ر له وی کار بکه م ناچارم لانیکه م له ووتی: من له به ر به ژن و بالّات دانده مه زریّنم ده مزانی ئه گه ر له وی کار بکه م ناچارم لانیکه م له

روژ دا جاریک له گه لی بخه وم. من ووتم ئه م کاره بو من نابی. ئه گه ر بوخوم کار بکه م پاره ی زیاتر وه ده ست دینم. بو هه ر کوی بروی ده رگاکه هه ر له سه ر هه مان گیژنه ده سووری. من چووم بو دادگا بو مه سه له ی ته لای له قازی که مه لایه ک بوو، پارامه وه ئیجازه بدا حه زانه تی مندالله که مم هه بی پیم ووت ده بمه که نیزی ئه گه ر مندالله که م پی بدا. پیت وایه چی ووت؟ ووتی پیویستی به که نیز نیه. چ حاله تیک سه رت لی ده دا، کاتیک مه لایه ک که به رپرسی دادگایه به ۵۰ کیلو ریش و تووکه وه ئاوا قسه ت له گه ل بکا؟ لیم پرسی: مه گه ر ژنت نیه؟ له وولام دا ووتی که ژنی زیاتری ده وی چووم بو لای به رپرسی ئیمزای ته لاق. ئه و ووتی پیویست به ته لاق ناکا. برو دووباره ئیزدواج ده وی چووم بو نه نه رپرسی ئیمزای ته لاق. ئه و ووتی پیویست به ته لای به که ی دام به شیوه که بو نه نه نجامدانی ئه م کاره به رتیلی پی بده م. ئه م شتانه پیرت ده کا، ده تروخینیت. له ولاتانی روژاوا کریکارانی جنسی بیمه ی به ریچوون و کومه لایه تی یان هه یه به رده وام له ژیر چاوه دیری پزشکی دان. به لام لیره ئیمه مافی ژیانمان نیه. بوچی؟ له به رئه وه که ئیمه ش کریکارین،

له وترویژی دوهه م دا ژنیک ده لی: "...که سائیک که من له گه لیان ده خه وم له هه موو تویژه کانی کومه لگان. بازاریه کان، خویندکاران، دوکتوره کان، لاوان، نه خوینده وارانن. به کورتی هه ر که سیک که بتووانی بو ماوه یه ک ژنیک بکریت. زوربه یان ره فتاری ناشایستمان له گه ل ده که ن. پیان وایه چوونکه پاره ده ده ن ده تووانن هه ر جوریک که دلیان بخوازی له گه لهان ئه نجامی بده ن و بیمه شده بی ته حه مولی بکه ین. ئه مرو له کومه لگای ئیمه دا له باری ئابووریه وه که س دابین نیه. پاره م نیه کری خانوه که م بده م. لیم ده پرسی که ده بی چی بکه م؟ ئه گه ر من له شم نه فروشم، سبه ینی پاره م نیه. .. له کومه لگایه ک دا که کار نیه، ئه منیه ت و ئاسایش نیه، ئینسان ده بی چی بکا؟ له هاموو جیگایه ک ترس حاکمه. له بازار ده ترسی، له به رئه وه یکه تالیک له قرت به ده ره وه بی و بریک ماتیکت له لیوت دابی ده تگرن. هه ر کاتیک نیازی فیزیکم هه با که له گه ل که سیک بم خوم هه لم ده برارد. یانی ده متووانی له گه ل هه ستم دا بریم و له زه ت ببه م ... به لمام له بارودوخی ئیستا دا ده و له ته وای کردووه که پیاوان کریار بن و ئینسانه کانی وه ک من فرقشه ر.

موسلیم مه نسووری ده یگوت که هیچ کانالیکی ته له ویزیونیی ئامریکا ئاماده نه بوو که فیلمه موسته نه ده کانی بلّاو بکاته وه. برّچی؟ له به رئه وه یکه پیّوه ندی ئامریکا و ئیران تیک نه چیّ. به لیّ راسته ئه م جرّره رووداوانه له وولّاتانی ئیسلامی که ئیّوه خوازیاریه ن، روو ده دا. من له گه ل موسولّمانائیک که له ئالمان، ئینگلیستان، ئامریکا و وولّاتانی تر ده ژین هه لس و که وتم هه بوو. ئه مانه ووشکتر و دواکه وتووتر له جووتیارانی کشمیری و یان په نجابین که به باشی ده یّانناسم. له وانه یّه هه رئه م کوّمه لُگایّانه ئه م موسولّمانانه ی ئاوا په روه رده کردبی که ئه وانی تیدا ده ژی.

کاتیک که سه روّک وه زیری ئینگلستان باوه ری به خواید، بووش، سه روّک کوّماری ئامریکا له هه ر ووتاریّکی دا و به هه ر مناسبه تیکه وه داوا له خودا بکا که ئامریکا بپاریّزی و یان هه ر ووتاریّکی به ناوی الله ده ست پیده کا، ده بی ئه م جوّره کونه په ره ستانه په روه رده ببن. ئه گه ر ئه وان به مافی خوّیانی ده زانن که کونه په ره ستی ووشک بن، منیش به مافی خوّمی ده زانم که رووناکبیر و روشنگه ر بم و بمه وی رنسانس پیک بینم. روشنگه ری به دوو ده لیل هیرش ده کاته سه ر مه سیحیه ت. یه که م له به ر ئایدولوژیاکه ی و دووهه م له به ر پیکهینانی دامه زراوه و داموده زگایه ک که ته نیا بو سته مگه ری خولقیندراون. ئه و دامه زراوانه ی که زوّر به هیزن، ده ست ده ده نه شکه نجه و له هه مان کات دا بیری نه یار به کوفر داده نین. کاتیک من ئه م مه سه لانه له لایه ن ئیسلامه وه ده بینم بوچی ده بی ده ست له ره خنه له مه زهه ب هه لبگرم؟ مه سه له یه ک وه ک خورکه خه ریکه روحم ده خوات، بوچی له نیوان ئه م هه موو براوانه ی خه لاتی نوبل دا ته نانه ت ناویکی ئیسلامی نابینریّ. نانا نازانم بو له بیرم چوو که سیّک هه بوو. پروفسوریّکی پاکستانی به ناوی Abdu Salam خه لاتی نوبلی له بوواری فیزیا دا وه رگرت. ئه و یه کیک بوو له دوسته کانم. له وولاته که ی خوّی به موسولمانیان نه ده زانی. به لالم له ئوروپا و ئافریقای روّژاوا و هیند به موسولمانیان داده نا.

ته قریبه ن ده تووانم رمل لیبده م که لیم بپرسن ئه مانه چ پیوه ندیه کی به مه زهه به وه هه یه اله و باوه ره دام که پهیوه نی هه یه و زوریش. سه رده میک ئوروپای روژاوا ناوه ندییک بوو بو عه لاقه ی توند به خواکان. به لام له ئاسوی دا مودیرنیسم هاته ژیان و گیانی گرت و به ناچار عه لاقه ی توند به خواکان لاواز و که مره نگ بوو. مودیرنیسم ئه و هیزه بزوینه ره بوو که هیچکاتیک کولتووری ئیسلامی و ئابووری ئه میراتوری عوسمانی نهیده تووانی کوپی بکات. دابه ش کردنی خیرای شیعه و سوننی له ئیسلام دا و سه هول به ستنی باوه ری کویرانه به ده وری دا، هه ر له سه ره تاوه ئیسلامی له ناوه وه کرده باوه ری به ردینه. له سایه ی هه ر ئه م باوه ره دا، سولتان که که وته ژیر چه تری پشتیوانی فه قی و مه لاکان، مه حکووم به نه مان و مه رگ بوو. هه رچه نده ئه م مه سه له یه تایبه ته به سه ده ی هه ژده یه، به لام ئه مروش ده ور ده بینی و هه یه. له وانه یه نموونه ی حکوومه تی ئیسلامی له ئیران به لگه یه که ی که موسولهانه کان بتووانن به ته جره به ی شه خسی خویان بابه تی ئیسلامی له ئیران به لگه یه که ی که موسولهانه کان بتووانن به ته جره به ی شه خسی خویان بابه تی نوی که شف بکه ن.

ئه گهر ئه مروّ له رژیمه نئولیبراله کان دا ده بینریّت که مه زهه ب سه ری هه لّداوه ته وه هوّی ئه وه که نالترناتیویّکی تر له به رانبه ری دا به دی ناکریّت. ده بی نیّوه ئه و راستیه بزانن که بوّچی تا کاتیّک که رژیمه ئیسلامیه کان ده رگای وولّاته کانی خوّیان بو هاتنه ژووری جیهانی ئه مپراتوری ئاواله ده که ن، ئیجازه یّان هه یّه له سنووری کوّمه لّایتی - سیاسی خویّان دا ده ست بو ئه نجامدانی هه ر کرده وه یّه ک به رن؟ ئه مپراتوریی ئامریکا له ئیسلامیه کانی پیشوو که لّکی وه رگرت و

دیسانه که ش وه ر ده گریّت، و لیّره دایّه که خه باتی ئیمه ده ست پیّده کا. ئیمه ده بیّ به ره و مودیّرنیسم بروّین. یانی مزگه و و ده ولّه ت لیّک جیا بکه ینه وه، قه واره ی مه لایّه تی و روّحانیه ت تیک بده ین، له تویّژینه وه و لیّکدانه وه ی کولتووری ئیسلامی دا ئازادی فکر بده ین به رووناکبیرانی موسولّمان. به ته واوی خوازیاری ئازادی فکر و عه قلّانی، ئازادی ته سه ورات و برّچوون بین. تا ئه و کاته ی له م پیّناوه دا هه نگاو هه لّنه گرین، ناچار ده بین له گه ل کونه کان بسازین و ناتووانین داهاتوویّه کی ئینسانی و شکودار دامه زریّنین. ئه گه ر به ره و مودیّرنیته نه روّین، هه میشه له به ره و دووا ده گه ریّینه وه. وه ئاوا روانگه یّه ک به هیچ جوّریّک جیّگای په سه ند نیه. من قه له م به ده سمّنه که برّه کورنم به سه ردا بیّت، به لّام هیوادارم که ئیوه بگوردریّن.